

รายงานนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ เรื่อง สินค้าและบริการ งานแห่เทียน
พรรษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

นางสาวอมรรัตน์ ไม้เลิศหล้า

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนปทุมวิทยากร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

รายงานนวัตกรรมฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทักษะการคิดสร้างสรรค์ เรื่อง สินค้าและบริการ งานแห่เทียนพรรษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๒ โดยการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน(cbl) เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๒

การจัดทำรายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ออกแบบ และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในทักษะการคิดสร้างสรรค์ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีโครงสร้างทางปัญญาของ Torrance และรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning : CBL) แนวคิด เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De Bono

ผู้จัดทำขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้แนวทาง การจัดการเรียนรู้ตาม รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning : CBL) รวมถึงผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำในการพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขอน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

อมรรัตน์ ไม่เลิศล้ำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ชื่อนวัตกรรม	๑
ผู้จัดทำ	๑
ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑
ที่มาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์	๑
กลุ่มเป้าหมาย	๑
เครื่องมือที่ใช้	๑
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	๑
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๒
กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	๓
ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	๖
บทเรียนที่ได้รับ	๗
เงื่อนไขความสำเร็จ	๘
ภาพกิจกรรม	๑๐
ภาคผนวก	๑๑

**นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
ของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนปทุมวิทยากร ปีการศึกษา ๒๕๖๗**

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม

คำนำหน้าชื่อผู้จัดทำ นางสาว ชื่อผู้จัดทำ (ภาษาไทย) อมรรัตน์
นามสกุลผู้จัดทำ (ภาษาไทย) ไม่เลิศล้ำ รับผิดชอบสอนวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ รายวิชา สังคมศึกษา

๒. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ เรื่อง สินค้าและบริการ งานแห่เทียนพรรษา ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๒/๒ โดยการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน(cbl)

โดยใช้แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีโครงสร้างทางปัญญาของ Torrance ได้แบ่งองค์ประกอบความคิด
สร้างสรรค์ ออกเป็น ๔ องค์ประกอบ และรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning
: CBL) แนวคิด เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De Bono)

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึง วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

- แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆที่เคยมีผู้สร้างหรือทำ
ไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่
- แนวทางที่ ๒ การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม

- () ๐๑ นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา
- () ๐๒ นวัตกรรมด้านหลักสูตร
- ๐๓ นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
- () ๐๔ นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่ง
เรียนรู้ต่างๆ
- () ๐๕ นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน
- () ๐๖ นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา
- () ๐๗ นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล
- () ๐๘ นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

๘. ลักษณะโครงการ

- โครงการใหม่ () โครงการต่อเนื่อง

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/ พัฒนานวัตกรรม

สภาพปัญหาพบว่ากระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ครูเป็นผู้บอกความรู้อย่างเดียว ติกรอบทำให้ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการคิด ขาดความคิดวิเคราะห์ ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวทางอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ครูบอกรับ มีผลทำให้ผู้เรียนไม่สามารถประยุกต์ความรู้ที่เรียนมากับการแก้ปัญหาในการทำงานหรือปัญหาชีวิตได้ เพราะถูกติกรอบทางความคิดจนเคยชิน ขาดแคลน ความคิดสร้างสรรค์ คือการลอกเลียนแบบ การละเมิด ลิขสิทธิ์ของสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันที่ชี้ให้เห็นว่าคนไทยไม่ชอบคิดนอกกรอบ ชอบเลียนแบบคนอื่น และไม่สามารถต่อยอดทาง ความคิดด้วยตนเองได้ เพื่อให้เกิดทักษะการแก้ปัญหาและความ คิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนควรได้รับการกระตุ้นอย่างถูกวิธีใน ปริมาณที่เหมาะสม เป็นระบบและต่อเนื่อง ความคิด สร้างสรรค์ก็จะเจริญเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ นั้นควรสอดแทรกอยู่ในทุกเนื้อหาวิชา โดยเฉพาะเนื้อหา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้สำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสนับสนุนสังคม จะช่วยสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ สอดคล้อง กับแนวการพัฒนาคนรุ่นใหม่ใน ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ในปัจจุบันต่อไป

การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)

การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning)เป็นหนึ่งในรูปแบบการสอนแนว active learning ที่วิจัยกับเด็กไทย เพื่อออกแบบการสอน ให้ผู้เรียนได้ ครบสองด้าน คือได้ทั้งด้านเนื้อหาวิชา และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้วยการสอนรูปแบบนี้จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ได้มีการนำไปใช้แล้วและได้ผลดีคือ เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียน คิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ ต่างจากการสอนแบบดั้งเดิม

การวิเคราะห์บริบทพื้นที่/สถานศึกษา

โรงเรียนปทุมวิทยากร เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล -ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ การจัดการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผู้สอนจะต้อง ลดบทบาทในการสอน คือ เปลี่ยนจากครู (Lecturer) มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยการลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเสนอแนวคิดร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนการสอนผ่านไปอย่างราบรื่นและมีความสุข

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๗.๑ เพื่อสร้างและพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ เรื่อง สินค้าและบริการ งานแห่งเทียนพรรษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๒ โดยการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน(cbl)

๘. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๓๐ คน

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

๙.๑ แนวคิด ทฤษฎี

รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning : CBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นรูปแบบการเรียนที่พัฒนามาจากโครงสร้างการเรียนการสอน แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) และแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แบบความคิดแนวขนานของ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De Bono) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการนำกระบวนการสอนแบบ Active Learning มาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกและคอยให้คำแนะนำ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ และมีความสุขในการเรียนเพิ่มขึ้น ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้เรียน

วีริยะ ฤชชัยพาณิชย์ และวรวรรณ นิमितพงษ์กุล (๒๕๖๒ : ๓๑-๓๓) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เป็นการเรียนรู้แบบต้นตัว ทำให้เด็กทุกคนกลายเป็นคนร่าเริงมีเสียงหัวเราะ และกล้าแสดงความคิดเห็น เด็ก ๆ ได้ค้นคว้าจากสื่อเทคโนโลยีได้เรียนแบบค้นคว้า คิด และนำเสนอ ได้ทำงานเป็นกลุ่ม โดยเน้นกระบวนการลงมือทำด้วยความกระตือรือร้นในการค้นคว้า โดยนำหลักการสอน Active Learning มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning : CBL) มี ๕ ขั้นตอน

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
ขั้นตอนที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ	ใช้สื่อมัลติมีเดีย การใช้สื่อมัลติมีเดียถือเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทั้ง รูปภาพ เสียง ข้อความต่าง ๆ ที่นำมาใช้ ผู้สอนจำเป็นต้องเลือกสื่อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา โดยที่สื่อชิ้นนั้นเป็นสื่อที่ กระตุ้นความสนใจ หรือสร้างแรงบันดาลใจในบทเรียนนั้นๆ
ขั้นตอนที่ ๒ ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ	ผู้เรียนค้นหาปัญหาที่ตนเอง สงสัย โดยปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นปัญหาที่ผู้เรียนสนใจในบทเรียน เมื่อผู้เรียนค้นพบปัญหาที่ตนเองสงสัยแล้ว นั้นจึงทำการแบ่งกลุ่มตามความสนใจ
ขั้นตอนที่ ๓ ค้นคว้าและคิด	ขั้นตอนที่ใช้เวลามากที่สุดในการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบ CBL ผู้สอนจะปล่อยให้ผู้เรียนนั้นได้ใช้เวลาในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ผู้สอนนั้นมีหน้าที่เดินให้คำปรึกษาตามกลุ่ม ให้คำปรึกษาเวลาที่ผู้เรียนมีปัญหา ผู้สอนจะต้องหักห้ามใจไม่ให้สอน สิ่งที่ได้จากกระบวนการนี้ไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้อง แต่เป็นทักษะการคิดและค้นคว้าหาคำตอบที่จะ เกิดขึ้นจากช่วงเวลาที่ผู้สอนนั้นปล่อยให้ผู้เรียนได้ใช้เวลากับเนื้อหาที่ตนเองสนใจได้อย่างเต็มที่
ขั้นตอนที่ ๔ นำเสนอ	ผู้เรียนนั้นจะได้นำเสนอผลงาน ที่ตนเองที่ได้ไปค้นคว้าและคิดออกมา เมื่อผู้เรียนออกมาทำการเสนอหน้าชั้น เมื่อจบการนำเสนอผู้สอนจะเป็นผู้เปิดประเด็นให้มีการซักถามในชั้นเรียน และนี่คือกระบวนการที่จะทำให้ผู้เรียนนั้นตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้ค้นหามา ผู้สอน

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
	อาจจะเป็นผู้เริ่มถามเองก็ได้ เพื่อให้เกิดบรรยากาศของการซักถามในชั้นเรียน ซึ่งวิธีการนี้อาจจะต่อยอดไปสู่ความรู้ใหม่ๆที่ไกลกว่าเนื้อหา เดิมที่เคยสอนกันมา และเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนนั้นเต็มใจที่จะค้นหาด้วยตนเอง
ขั้นตอนที่ ๕ ประเมินผล	ประเมินทั้ง ๓ ด้าน ซึ่งมีวิธีการดังนี้ ๑. ด้านความรู้เราสามารถประเมินความรู้ได้ด้วย ภาระงาน ชิ้นงานต่างๆ ๒. ด้านทักษะการประเมินด้านทักษะ ประเมินในหัวข้อทักษะการนำเสนอ รายละเอียดการประเมิน ที่จำเป็นคือด้านเนื้อหา ด้านความชัดเจนในการพูด และด้านเทคนิคในการนำเสนอ เป็นต้น ๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบสื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ นักเรียน การเรียนในรูปแบบ CBL ช่วยพัฒนาความมั่นใจในตนเองการที่เด็กๆ สามารถแสดงความคิดและไอเดียของตัวเองออกมาได้ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในตัวเอง เมื่อเด็กๆ มองเห็นว่าไอเดียหรือความคิดของตนเองมีค่าและได้รับการยอมรับจากผู้อื่น จะทำให้พวกเขามีความมั่นใจในการแสดงออกและกล้าที่จะลองทำสิ่งใหม่ๆ ได้รับการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) การเรียนในรูปแบบ CBL จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ

๑๒.๒ ครู ได้รับจากการใช้การสอนในรูปแบบ CBL เป็นการพัฒนาทักษะการสอน การใช้ความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้ครูพัฒนาวิธีการสอนใหม่ ๆ ที่มีความหลากหลาย ไม่จำเจ ทำให้สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดีขึ้น **สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี** เมื่อครูใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการเรียนการสอนจะสามารถสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างและสนุกสนานสำหรับนักเรียนได้ ซึ่งส่งผลให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและนักเรียนรู้สึกอยากเรียนรู้มากขึ้น

๑๒.๓ โรงเรียน ได้รับจากการนำแนวทาง CBL มาใช้ในการเรียนการสอนจะช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนาเด็กๆ ให้มีทักษะที่ครบถ้วนทั้งในด้านวิชาการและทักษะชีวิต พร้อมทั้งเตรียมพวกเขาให้พร้อมสำหรับการเผชิญกับความท้าทาย ในศตวรรษที่ ๒๑

๑๒.๔ ชุมชน การสอนแบบ CBL พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สามารถกระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน การใช้แนวคิดที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือภายในชุมชน ซึ่งช่วยให้ทั้งนักเรียนและชุมชนเติบโตไปพร้อมๆ กันในทางที่ยั่งยืนและมีความหมาย

ข้อมูลเชิงประมาณ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๒ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๒ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มีทักษะความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

เชิงคุณภาพ

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษาก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๒ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และสมรรถนะหลัก ด้านการจัดการตนเอง และการคิดขั้นสูง สมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน สังคมศึกษา

๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๒ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ เป็นฐาน

๑๓. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ	จำนวน	เป็นเงิน
๑) กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน	ค่าใช้สอย	-	-	-
๒) การจัดทำ จัดหา วัสดุ ประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	-	-	-

๑๔. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
๑) นักเรียน	ประเมินความคิดสร้างสรรค์ การนำเสนองาน ประเมินตามสภาพจริง	แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ แบบประเมินกิจกรรมกลุ่ม แบบประเมินตามสภาพจริง

๑๕. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

ด้านความรู้ (knowledge)

๑) นักเรียนมีความรู้การผลิตสินค้าและบริการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในมิติของการจัดงานแห่เทียนพรรษา

๒) นักเรียนอธิบายหลักการสำคัญในการผลิตสินค้าและบริการ การใช้เทคโนโลยีส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวงานแห่เทียนพรรษา

๓) นักเรียนรู้จักบริบททางวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาค

ด้านทักษะ (Skill)

ทักษะการคิดสร้างสรรค์ : นักเรียนคิดสิ่งใหม่ๆ ในออกแบบสินค้าและบริการ ส่งเสริมการท่องเที่ยว
ในมิติของการจัดงานแห่เทียนพรรษา

ทักษะการคิดวิเคราะห์ : นักเรียนเชื่อมโยงข้อมูล สรุปแนวคิด การเพิ่มมูลค่า การผลิตสินค้าและ
บริการของงานแห่เทียนพรรษาที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจการท่องเที่ยวอุบลราชธานี

ทักษะการสื่อสาร : นักเรียนถ่ายทอดเรื่องราวและอธิบายเนื้อหาผ่านการนำเสนอหรือเขียนสรุป

ด้านคุณลักษณะ (Attributes)

- ๑) นักเรียนมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของงานแห่เทียนพรรษา
- ๒) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ และมุ่งมั่นพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ๓) นักเรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ผ่านการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ด้านเจตคติ (Attitude)

- ๑) นักเรียนเห็นความสำคัญการผลิตสินค้าและบริการของงานแห่เทียนพรรษา
- ๒) นักเรียนเห็นคุณค่างานแห่เทียนพรรษามีผลต่อระบบเศรษฐกิจการท่องเที่ยวอุบลราชธานี
- ๓) นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการศึกษาและเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง
- ๔) นักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงออกและการสื่อสารผ่านการใช้สื่อทางเทคโนโลยี

ด้านสมรรถนะ (Competency)

- ๑) นักเรียนมีความกระตือรือร้น การค้นคว้าหาข้อมูลในการเรียน การทำงานร่วมกัน
- ๒) นักเรียนผลิตชิ้นงาน ตามจินตนาการในรูปแบบที่แตกต่างกัน พัฒนาต่อยอดจากของเดิมให้

เหมาะสมกับการใช้งานจริง

- ๔) นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมได้

๑๖. บทเรียนที่ได้รับ

บทเรียนที่ได้รับจากการสอน CBL (Case-Based Learning) สามารถแบ่งออกเป็นหลายด้านที่สำคัญ
ซึ่งช่วยเสริมทักษะทั้งในด้านการเรียนรู้ด้านทฤษฎีและการปฏิบัติจริง ดังนี้:

๑. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบมีโครงสร้าง

การเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติ: การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาทำให้ผู้เรียนสามารถนำทฤษฎีที่ได้เรียน
มาใช้ในสถานการณ์จริง การผลิตเทียนพรรษาไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการใช้วัสดุและเทคนิคในการทำเทียน แต่
ยังเชื่อมโยงกับการจัดการกระบวนการผลิตและการบริการในงานประเพณี

การวิเคราะห์ปัญหาจริง: ผู้เรียนได้ฝึกการวิเคราะห์และการหาทางเลือกในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่
เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต เช่น การเลือกวัสดุที่มีคุณภาพ, การออกแบบที่เหมาะสมกับธีมของงาน, หรือการ
จัดการเวลาในการผลิต

๒. การพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์

การออกแบบสินค้า: การสร้างสรรค์เทียนพรรษาที่มีเอกลักษณ์และตอบโจทย์ทั้งในด้านความสวยงาม
และความเหมาะสมกับวัฒนธรรมและประเพณีเป็นสิ่งที่ท้าทาย ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการออกแบบที่สร้างสรรค์
เช่น การเลือกใช้สี, รูปทรง, หรือการใส่ลวดลายที่สอดคล้องกับประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

การออกแบบบริการ: นอกจากการออกแบบสินค้าแล้ว ผู้เรียนยังได้เรียนรู้การออกแบบบริการที่
เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมงานแห่เทียนพรรษา เช่น การให้บริการที่มีความสะดวกสบาย การ
จัดการความปลอดภัย และการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับผู้ที่เข้าร่วม

๓. การทำงานร่วมกันในกลุ่ม

การแบ่งหน้าที่และการประสานงาน: การทำงานในกลุ่มช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะการแบ่งหน้าที่และการจัดการเวลา รวมทั้งการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการทำงานกลุ่ม

การแก้ปัญหาเชิงกลยุทธ์: การทำงานร่วมกันทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิต เช่น การจัดการกับปัญหาด้านเวลา การควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ผลิต หรือการประสานงานระหว่างทีมในการผลิตและการจัดบริการในงาน

๔. การเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร

การจัดการวัสดุและทรัพยากร: การผลิตสินค้าต้องใช้วัสดุที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับการผลิต เช่น การเลือกเทียน, สี, และอุปกรณ์ต่างๆ การเรียนรู้ในด้านการจัดการวัสดุช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การบริหารจัดการเวลา: ผู้เรียนได้เรียนรู้การวางแผนและบริหารจัดการเวลาในการผลิตสินค้าและการจัดบริการ เพื่อให้สามารถจัดเตรียมได้ทันตามกำหนดเวลาในงานแห่งเทียนพรรษา

๕. การพัฒนาทักษะการประเมินและสะท้อนผล

การประเมินผล: ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการประเมินผลการออกแบบและการผลิต โดยการพิจารณาคุณภาพของสินค้าและบริการ รวมทั้งการพิจารณาความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เข้าร่วมงาน

การสะท้อนผลการเรียนรู้: กระบวนการสะท้อนผลการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนกระบวนการที่ทำไป และประเมินความสำเร็จหรือข้อผิดพลาดในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงการทำงานในครั้งถัดไป

๖. การเข้าใจและเคารพวัฒนธรรมและประเพณี

การออกแบบที่มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรม: การผลิตเทียนพรรษาไม่ได้เป็นแค่การผลิตสินค้าทั่วไป แต่ยังเกี่ยวข้องกับการรักษาและเคารพประเพณีและวัฒนธรรมที่มีมาแต่โบราณ การออกแบบเทียนและบริการที่เหมาะสมจะช่วยให้กิจกรรมในงานแห่งเทียนพรรษามีความหมายและเป็นไปตามประเพณี

๗. การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิต

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี: ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและผลิตสินค้า เช่น การใช้ซอฟต์แวร์ในการออกแบบเทียน 3D หรือการใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการผลิต ซึ่งช่วยเพิ่มความรวดเร็วและประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต

๘. การเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการบริการในงาน

การจัดการบริการ: นอกจากการผลิตสินค้าแล้ว การเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการบริการในงานแห่งเทียนพรรษาเป็นอีกหนึ่งบทเรียนสำคัญ เช่น การจัดเตรียมสถานที่และบริการให้เหมาะสม การดูแลความปลอดภัย และการบริหารจัดการกิจกรรมในวันงาน

การสอน CBL เรื่องการผลิตสินค้าและบริการสำหรับงานแห่งเทียนพรรษาไม่เพียงแต่เสริมสร้างทักษะด้านการออกแบบและการผลิต แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกัน การบริหารจัดการทรัพยากร การวิเคราะห์ปัญหาจริง การเคารพในวัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิตและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๗. เจ็อนไขความสำเร็จ

เจ็อนไขความสำเร็จของการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมการสอนแบบ CBL (Case-Based Learning) มีเจ็อนไขความสำเร็จหลายประการที่สำคัญในการดำเนินการและการประเมินผล ดังนี้:

๑. ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การเลือกกรณีศึกษาที่เหมาะสม กรณีศึกษาเกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตเทียนพรรษาและการจัดงานแห่เทียนพรรษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเฉพาะในเชิงวัฒนธรรม ที่มีความท้าทายหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและการผลิต เช่น การจัดการวัสดุที่ใช้ในการทำเทียน การสร้างสรรค์รูปแบบของเทียนที่เหมาะสมกับงาน หรือการจัดการกับบริการในงานแห่เทียนพรรษา

๒. การเตรียมผู้เรียนและพื้นฐานความรู้

ผู้เรียนควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสินค้า เช่น กระบวนการผลิตเทียน, การเลือกใช้วัสดุ, การวางแผนการผลิตนอกจากนี้ยังควรมีความเข้าใจด้านการออกแบบสินค้าและบริการ เช่น การออกแบบเทียนที่เหมาะสมกับรูปแบบของงานแห่เทียนพรรษา การบริหารจัดการเวลาและทรัพยากรในการผลิต

๓. บทบาทของครูในการกระตุ้นการเรียนรู้

ผู้สอนควรเป็นผู้แนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกระบวนการออกแบบและการผลิต โดยไม่ควรให้คำตอบตรงๆ แต่ควรเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบและเสนอแนวทางต่างๆ ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดในหลากหลายมุมมอง เช่น การพิจารณาความเหมาะสมของการออกแบบที่มีต่อวัฒนธรรม, ความยั่งยืนของการผลิต, หรือการพัฒนาบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้เข้าร่วมงาน

๔. ความพร้อมและทัศนคติของนักเรียน

การทำงานกลุ่ม: ผู้เรียนจะได้ทำงานกลุ่มในการออกแบบและผลิตเทียนพรรษา โดยจะต้องแบ่งหน้าที่และร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆ

การแก้ปัญหาจริง: การเรียนรู้จากกรณีศึกษาควรให้ผู้เรียนมีโอกาสประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการแก้ปัญหาจริง เช่น การออกแบบเทียนที่มีความสวยงามและเหมาะสมกับประเพณี หรือการจัดเตรียมบริการในงานแห่เทียนพรรษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การคิดสร้างสรรค์: กระบวนการเรียนการสอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเทียน เช่น การเลือกใช้สี รูปทรง หรือการสร้างสรรค์ลวดลายที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๕. การสนับสนุนจากโรงเรียนและชุมชน

โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านสื่อการเรียนรู้ ชุมชนและผู้รู้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลค้นคว้า เช่น ประชาชนชาวบ้านมาเล่าขั้นตอนในการแกะสลักเทียนพรรษา ส่งเสริมให้นักเรียนออกไปเรียนรู้จากแหล่งจริง เช่น ศึกษาจากคุ้มวัดที่เข้าร่วมประเพณีแห่เทียนพรรษา ศึกษาจากผู้ที่มีส่วนร่วมในขบวนแห่เทียนพรรษา เป็นต้น

๖. การวัดผลและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การประเมินผลควรพิจารณาทั้งในด้านการออกแบบสินค้าและการจัดบริการ เช่น การคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเทียน ความเหมาะสมกับวัฒนธรรมและประเพณี การใช้วัสดุที่มีคุณภาพ และการบริหารจัดการกระบวนการผลิต นอกจากนี้ควรมีการประเมินการทำงานกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน

การใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการออกแบบและผลิตสินค้า เช่น ซอฟต์แวร์ออกแบบ 3D, การใช้เครื่องมือในการผลิตเทียน, หรือการใช้เทคโนโลยีในการจัดการบริการในงานแห่เทียนพรรษา ก็สามารถเป็นส่วนสำคัญในการเสริมทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียน

การออกแบบกิจกรรมการสอนในรูปแบบ CBL สำหรับการผลิตสินค้าและบริการในงานแห่งเทียน
พรรษาจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกระบวนการผลิต การออกแบบสินค้า
และการบริการที่ตอบโจทย์ทั้งในแง่ของการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงในงานประเพณีสำคัญนี้.

๑๘. ภาพกิจกรรม

๑๙. ภาคผนวก

By Matthayom 2/2

Candel Festival project

จัดทำโดย

1. ด.ญ.เนตรนภา พันธยุง เลขที่ 31
2. ด.ช.ธีรเมธ ผืนกลาง เลขที่ 10
3. ด.ญ.ณมณ ศรีชะคำ เลขที่ 30
4. ด.ช.ปราณ ตันติบุตร เลขที่ 6

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2

การใช้ทรัพยากรอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

นำขวดน้ำพลาสติกที่ไม่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ หรือรีไซเคิล นำมาตกแต่งเป็นฝาของเทียนหอมเพื่อเพิ่มความสวยงามและดึงดูดสายตานักท่องเที่ยว

และยังนำกล่องกระดาษมารีไซเคิลเป็นกล่องใส่เทียนหอมของเรา ที่พวกเราได้เลือกใช้กล่องกระดาษมาเป็นกล่องเพราะว่าเทียนหอมของเราเป็นแบบสับเพิ่มความดีเด่นและดึงดูดในต้อสนค้าของพวกเรา

ขั้นตอนการทำ

เราจะนำขวดพลาสติกที่ไม่ใช้แล้วนำมาตัดส่วนล่างออก

จากนั้นเราก็จะนำส่วนบนที่ตัดออกมาแล้วนำมาตกแต่ง

เราก็จะได้ฝาครอบเทียนหอมที่สวยงาม

ส่วนของขวดด้านล่างที่เราตัดออกไป ทางเราจะนำไปใช้ในการรีไซเคิลต่อไป ตัวอย่างเช่นนำไปใช้เป็นกระดาษปลูกต้นไม้ ดอกไม้ สามารถใช้ในรายวิชาการงานอาชีพได้

